

HIỆU QUẢ SỬ DỤNG VỐN CỦA TỈNH HÀ TĨNH QUA 5 NĂM 2007 - 2011

*Nguyễn Thị Thu Hằng**

Hà Tĩnh là một tỉnh thuần nông ở khu vực Miền Trung, có trên 66,65 % dân số lao động nông nghiệp (Tổng điều tra Dân số 2009), xuất phát điểm về kinh tế còn thấp. Năm 2007, cơ cấu tổng sản phẩm trong tỉnh theo giá thực tế ở 3 khu vực Nông, lâm nghiệp và thủy sản; Công nghiệp và xây dựng; Dịch vụ là 36,6; 29,69; 33,64%. Đến năm 2011, tỷ lệ này là 35,86; 32,16; 31,98%, những số liệu này cho thấy Hà Tĩnh có bước chuyển biến cơ cấu kinh tế theo khu vực khá chậm.

Thực hiện Quyết định số 148/2004/QĐ-TTg ngày 13/8/2004 của Thủ tướng Chính phủ phát triển kinh tế - xã hội vùng kinh tế trọng điểm miền Trung đến năm 2010 và tầm nhìn đến năm 2020 để đưa khu vực này phát triển trở thành trung tâm của khu vực và cả nước.

Hà Tĩnh nổi lên như là một điểm sáng về thu hút vốn đầu tư vào địa bàn Hà Tĩnh. Tổng nguồn vốn đầu tư vào Hà Tĩnh chiếm hơn một phần hai tổng nguồn vốn đầu tư vào các tỉnh Bắc Trung Bộ. Chỉ số năng lực cạnh tranh (PCI) phản ánh chất lượng điều hành kinh tế tác động đến sự phát triển khu vực kinh tế tư nhân của Hà Tĩnh trong 5 năm qua tăng liên tục tăng, từ thứ 57 (năm 2007), 49 (năm 2008), 47 (năm 2009), 37 (năm 2010) và vượt lên thứ 7 năm 2011. Chỉ số PCI vừa đạt được đã khẳng định Hà Tĩnh đang là mảnh đất hấp dẫn thu hút đầu tư.

Đại hội tỉnh Đảng bộ lần thứ 17 (nhiệm kỳ 2010 - 2015) đã nói rõ... "làm thế nào để phát huy có hiệu quả tiềm năng, lợi thế, thu hút nguồn lực trong tỉnh,

trong nước và nước ngoài, tạo sức mạnh tổng hợp đẩy nhanh tốc độ phát triển và chuyển dịch mạnh mẽ cơ cấu kinh tế ..." là câu hỏi, là nhiệm vụ xuyên suốt nhiệm kỳ tới của Đảng bộ Hà Tĩnh. Thời gian qua, Hà Tĩnh đã trở thành tỉnh thu hút vốn đầu tư vào top dẫn đầu cả nước. Nhiều công trình, dự án đã được triển khai. Vấn đề trọng tâm là tích cực triển khai các dự án trọng điểm, nhất là các Dự án tại khu kinh tế Vũng Áng, dự án khai thác mỏ sắt Thạch Khê, hệ thống thủy lợi Ngàn Trươi - Cẩm Trang, khu kinh tế cửa khẩu Cầu Treo, khu kinh tế Hạ Vàng và các công trình quan trọng khác.

Như chúng ta đã biết, vốn đầu tư là yếu tố vật chất quyết định tốc độ tăng trưởng kinh tế. Nhưng tăng trưởng kinh tế không chỉ dựa vào lượng vốn đầu tư nhiều hay ít, mà quan trọng hơn là hiệu quả sử dụng lượng vốn này cao hay thấp. Vì vậy để đánh giá việc sử dụng vốn một cách hiệu quả hay không, chúng ta thường sử dụng hệ số ICOR.

Công thức: $ICOR (lần) = IV/IG$

Trong đó:

- IV: Tỷ lệ giữa vốn đầu tư phát triển so với GRDP (tính theo giá thực tế)
- IG: Tốc độ tăng tổng sản phẩm trên địa bàn GRDP (Gross Regional Domestic Product) tính theo giá so sánh.

Căn cứ vào các số liệu thống kê được công bố trong Niên giám Thống kê tỉnh Hà Tĩnh, ta tính được hệ số ICOR.

* Cục Thống kê Hà Tĩnh

Bảng 1: ICOR ở Hà Tĩnh

	2007	2008	2009	2010	2011
Vốn đầu tư (triệu đồng)	3.611.011	5.680.776	8.805.180	12.592.055	16.110.575
GRDP (giá thực tế - triệu đồng)	8.790.959	11.244.861	13.389.909	16.766.493	20.096.979
Vốn đầu tư/GRDP (%) (IV)*	41,08	50,52	65,76	75,10	80,16
Tốc độ tăng GRDP (%) (IG)*	8,67	10,36	8,99	9,71	11,68
ICOR (IV/IG) (lần)*	4,74	4,88	7,31	7,73	6,86

Nguồn: Niên giám thống kê 2011 - Cục Thống kê Hà Tĩnh - (*) Tác giả tự tính

Như vậy, năm 2007 vốn đầu tư chiếm 41,08% GRDP làm GRDP tăng 8,67%. Tức là để GRDP tăng 1% thì tỷ lệ vốn đầu tư so với GRDP chỉ cần 4,74% (hay suất đầu tư là 4,74 lần). Đến năm 2011, tỷ lệ vốn đầu tư so với GRDP lên tới 80,16% nhưng làm cho GRDP tăng 11,68%. Tức là để GRDP tăng 1% thì tỷ lệ vốn đầu tư so với GRDP cần 6,86% (hay suất đầu tư là 6,86 lần). Qua đó ta thấy hiệu quả đầu tư đã giảm tới 30,91% (năm 2007 so với năm 2011).

Năm 2011, sau một số chính sách cắt giảm, đình hoãn, gián và giảm tiền độ nhiều dự án, hệ số ICOR từ 7,73 xuống 6,86.

Tỷ lệ vốn đầu tư/GRDP hơn 40% thường được xem là rất cao và trong trường hợp này tăng trưởng theo chiều rộng (tức là dựa vào vốn) chứ chưa quan tâm đến chất lượng tăng trưởng. Trong khi đó tỷ lệ vốn đầu tư/GRDP của Hà Tĩnh tăng dần từ năm 2007 đến năm 2011. Thậm chí năm 2011 tỷ lệ vốn đầu tư/GRDP đạt 80,16%.

Bảng 2: Tăng trưởng GRDP và ICOR ở Hà Tĩnh - Khu vực Kinh tế Nhà nước

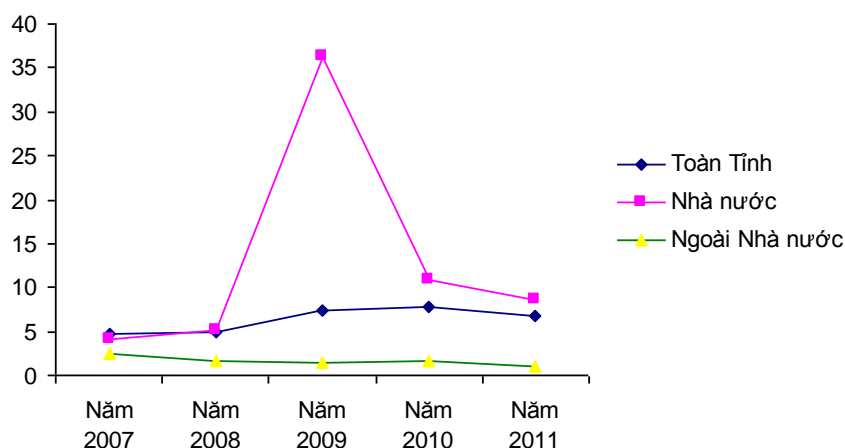
	2007	2008	2009	2010	2011
Vốn đầu tư (triệu đồng)	1.235.581	2.828.247	4.617.603	6.336.661	6.042.185
GRDP (giá thực tế - triệu đồng)	3.249.280	4.013.163	4.044.788	6.058.621	6.490.011
Vốn đầu tư/GRDP (%) (IV)*	38,03	70,47	114,16	104,59	93,09
Tốc độ tăng GRDP (IG) (%)*	9,09	13,61	3,15	9,6	10,92
ICOR (IV/IG) (lần)*	4,18	5,18	36,24	10,89	8,52

Nguồn: Niên giám thống kê 2011 - Cục Thống kê Hà Tĩnh - (*) Tác giả tự tính

Bảng 3: Tăng trưởng GRDP và ICOR ở Hà Tĩnh - Khu vực Kinh tế Ngoài nhà nước

	2007	2008	2009	2010	2011
Vốn đầu tư (triệu đồng)	2.350.173	2.515.615	3.480.343	4.155.769	4.061.670
GRDP (giá thực tế - triệu đồng)	11.819.087	15.918.794	20.087.852	27.474.421	34.600.251
Vốn đầu tư/GRDP (IV) (%)*	19,88	15,80	17,33	15,13	11,74
Tốc độ tăng GRDP (IG) (%)*	8,4	10,13	12,06	8,81	12,14
ICOR (IV/IG) (lần)*	2,37	1,56	1,44	1,72	0,97

Nguồn: Niên giám thống kê 2011 - Cục Thống kê Hà Tĩnh - (*) Tác giả tự tính

ICOR của Hà Tĩnh, khu vực trong và ngoài Nhà nước

Qua bảng số liệu trên, ta thấy ICOR khu vực kinh tế Nhà nước cao hơn rất nhiều so với ICOR khu vực kinh tế ngoài Nhà nước. Đặc biệt năm 2009, ICOR khu vực Nhà nước bằng 36,24 lần (tức là để GRDP tăng 1% thì tỷ lệ vốn đầu tư so với GDP cần tới 36,24% (hay suất đầu tư là 36,24 lần)), trong khi ICOR khu vực ngoài Nhà nước bằng 1,44 lần (tức là để GRDP tăng 1% thì tỷ lệ vốn đầu tư so với GRDP cần 1,44% (hay suất đầu tư là 1,44 lần)). Nguyên nhân là do tốc độ tăng GRDP của ngành công nghiệp khai thác mỏ và ngành sản xuất, phân phối điện, khí đốt, nước giảm (đang đầu tư vốn, chưa cho kết quả). Như vậy, khu vực đầu tư công - đặc biệt là các Doanh nghiệp Nhà nước, thành phần chủ đạo của nền kinh tế, thì hệ số ICOR cao vọt. Nếu hệ số ICOR của Hà Tĩnh năm 2010 là 7,73 thì khu vực Nhà nước là 10,89 và ngoài nhà nước là 1,72. Trước tình hình đó, Chính phủ đã có những động thái quyết liệt, buộc các ngành, các địa phương phải rà soát lại các dự án đầu tư công, siết chặt việc rót vốn để tăng hiệu quả đầu tư. Vì vậy, vốn đầu tư ngân sách Nhà nước tỉnh Hà Tĩnh năm 2010 đạt 6336661 triệu đồng, chiếm 50,32% tổng vốn; đến năm 2011, vốn đầu tư ngân sách nhà nước đạt 6042185

triệu đồng (giảm 294476 triệu đồng) so với năm trước, chiếm 37,50% tổng vốn.

Như vậy, sau 5 năm qua, Hà Tĩnh có lượng vốn thu hút đầu tư từ 3,6 ngàn tỷ năm 2007 lên 16,1 ngàn tỷ năm 2011 là một quá trình chuyển biến tích cực của Đảng bộ và nhân dân Hà Tĩnh trong thực hiện tốt các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; đổi mới và sáng tạo trong chỉ đạo, điều hành, cải cách thủ tục hành chính, cơ chế, chính sách thu hút đầu tư. Là thời kỳ đầu của đầu tư các chương trình dự án, giá trị tăng thêm (GRDP) chủ yếu là lao động sống, chưa phải là chất lượng và hiệu quả của đầu tư. Đây cũng là một tiềm năng mới cho Hà Tĩnh phát triển (GRDP) với tốc độ tăng cao hơn những năm trước đây và cao hơn so với các tỉnh trong khu vực. Nếu ICOR tăng cao với đà này trong nhiều năm tới sẽ đe dọa đến tính bền vững trong hiện tại và tương lai, tạo ra mâu thuẫn giữa tốc độ tăng trưởng (số lượng) và chất lượng, hiệu quả tăng trưởng. ICOR tăng là một xu hướng tất yếu bởi nó gắn với phản ánh sự tiến bộ kỹ thuật. Tuy nhiên, ICOR tăng nhanh lại là điều đáng lo ngại cho quá trình phát triển của mọi nền kinh tế - đặc biệt là đối với một tỉnh nghèo như Hà Tĩnh hiện nay.